

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS ÚJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Magyarország napilapja
Heti 6
Szombatnap nap kiadással
A lap szellemi és anyagi részben vonatkozó összes feladatát a szerkesztőség és kiadóbizottsága látja el.

A szerkesztőség telefona: **Hollógy János** Telefonszáma: **141.** Lapkiadó: **a Nyomtatásüzemnyitársaság.**

Fonjatokkoszorut!...

Fonjatok koszorut az ősz még megmaradt virágaiból, — hadd ékesítse a magyar katoná büszke homlokát. Megérdemli kivétel nélkül mind egy szálig, a tiszt úgy, mint a közember. Válogatás nélkül mind hősök ők. Aranyos betűkkel írták bele nevüket a történelem nagy lapjaira.

Most már kezdjük belátni, hogy rövid idő alatt mit miveltek ők. Acél izmaikkal, hogy tépték szét a nagy és bódító álmokat. — Észak ronda vadja, mely a magyar szabadságharcban keresztül gázolt apáink holtteste felett, nagy alattomosággal készült a nagy háboruba. Milliókat indított utnak végtelen nagy birodalmából, hogy eltiporjon bennünket. A hazug szavú cár már érmekeket is veretett, melyek büszkén hirdették volna, hogy ebben az évben katonái bevonultak Berlinbe.

De a szép álmok szétfoszlottak!... A magyar katonák megállították a milliókat. Háromszoros túlerővel szemben ott álltak rendíthetetlen bátorsággal. Egész ezredeket pusztítottak el s mintha a földből keltek volna ki, uj és pihent ezredek támadtak nyomukba. — Hiába, ezek sem bírtak a magyar katonával. Öt és fél napig nem pihent a magyar katoná, étlen, szomjan, pihenés nélkül vívta meg nagy túsáját. Helyéből kimozdítani nem lehetett.

Vissza vetette az orosz milliókat s miután csapást, csapás után mért reá, csak azután vonult vissza jobb állásokba, a honnan azután egy tapodtat sem engedni tovább az orosz milliókat.

Harci vágytól égve várja, hogy jöjjenek, várja, hogy támadjon az orosz. A nagy számbeli túlsúlyt most már kiegyenlíti a természet kedvezőbb segítségével. Most már jöhet az orosz. Ezen a vonalon át nem lép soha.

A nagy feladat első része meg van oldva, a nagy orosz haderő fel van tartva.

Orosz foglyokkal telik az ország s az orosz elfoglalt ágyuk ott diszelegnek a magyar parlament palotájá előtt. S ha dicsőséges szövetségeseink lekötött erői felszabadulnak, — akkor megyünk előre, melyre Dankl és Auffenberg seregei győzelmesen mutatták meg az utat.

Fonjatok koszorukat az ősz virágaiból s tűzzék az oda a magyar katoná homlokára.

Ha pedig az utcán sebesülten találkoztok, emeljétek meg kalapjaitokat előttük, mert mind hősök ők, mind egy szálig, — azzal a felkötött sebesült kézzel írták be nevüket a világtörténelembe.

Vér volt a tintájuk s tolluk az éles szurony volt! . . .

Fonjatok koszorut hát bőven, hadd jusson belőle az elesett, névtelen hősök sírkövéjére is.

Csapataink előnyomulása szerb földön.

A „KECSKEMÉTI LAPOK“ eredeti távirata.

Mitrovica, szeptember 20.

Amióta a szerb betöréseket csapataink véresen visszaverték és seregeink átkeltek a Drinán — mint hiteles információk alapján jelenti tudósítónk — az osztrák-magyar déli hadsereg győzedelmesen vonult előre Szerbiában. — A Drina és a Száva közelében még a mult hét első felében elfoglaltuk Drenovácot, miután ott az ellenálló szerb csapatokat véresen visszavertük.

E harc után tovább nyomultak csapataink és birtokukba vették Pricinovic és Sevarice községeket is, ahol a szerbek újabb vereségeket szenvedtek.

Jelenleg megszállva tartjuk ezt az egész vidéket és csapataink, amelyek a községektől délre harcolnak, így folytonos kontaktusban lehetnek hadseregünkkel. Drenovácban tábori kórházat állítottunk fel és Sevaricén át történik az élelmiszer és lőszer szállítás a szerbek ellen harcoló csapataink után.

A szerbek futnak és hazudnak.

Grác, szeptember 21.

A Grazer Tagespost jelenti, hogy a szerb csapatok helyzete kétségbeesett. — Augusztus 24-ike óta a szerb katonák nem kapnak meleg ételt és zsoldjukat is csak nagy ritkán kapják meg. Az egész hadsereg borzasztó éhséget szenved és bizonyos, hogy már csak rövid ideig tarthatja magát. Igen jellemző a helyzetre, hogy a szerb hadvezetőség mivel akarja tévhitbe ejteni katonáit. Az elfogott szerbeknél Oroszországban nyomtatott újságot találtak, amelyekben orosz és francia győzelmekről szóló hírek vannak. Így például azt írják, hogy a Timok-dívidzió, melyet hős katonáink teljesen megsemmisítettek, már egyesült a Magyarországra bevonult orosz hadsereggel és együtt Bécs felé vonulnak előre. A franciák már Berlinben vannak, írja tovább az orosz lap.

Németország nem gondol a békére.

A K. L. tudósítójának távirata.

Berlin, szeptember 21.

A Norddeutsche Allgemeine Zeitung írja: A Reuter-ügynökség washingtoni jelentése szerint az ottani német nagykövet kijelentette, hogy Németország kész a békére, ha Németország területi integritását nem bántják. Ilyen jelentése célja azt az impressziót kelti, mintha Németország tekintet nélküli nyugati és keleti seregeinek győzelmi sorozataira, belefáradt volna a harcba. Németország e pillanatban egyáltalában nem gondol arra, hogy bármiféle békeajánlatot tgyen. Ismételjük, Németország egyetlen célja az, hogy az ellene bűndös módon felidézett bábort becsülettel végigküzdje.

György herceg megsebesült.

(A K. L. eredeti távirata.)

Budapest, szeptember 21.

A szerb sajtóiroda jelenti e hó 20-iki kelettel: Amidőn György herceg egy, az ellenség ellen intézett támadás alkalmával a parancsnoksága alatt álló zászlóalj élén rohamra indult, megsebesült. A golyó, amely a herceget érte, a hátgerincnél hatolt be és a jobb lágyék táján jött ki. A sebesülés aggodalomra nem ad okot. A herceget tábori sebészek vették ápolás alá, holnap pedig Krupanjiba viszik.

Ez a szerb hivatalos jelentés mindenestre ad gondolkodni valót. A herceg az ellenség ellen egy zászlóalj élén indult rohamra és hátul, a hátgerincén hatolt testébe a golyó. Ezt nehéz elképzelni. Két eset lehetséges. Az egyik az, hogy a herceg nem akkor kapta a sebet, amikor a zászlóalj élén rohamra indult, hanem akkor, amikor ezt a rohamot mi visszavertük és a hős herceg hős katonáival már a hátát mutatta katonáinknak; a másik lehetséges eset az, hogy a herceget saját katonái lötték meg. Ha visszaemlékezünk azokra a táviratokra, amelyek arról szólnak, hogy a szerb katonák forronganak, hogy a király fiait őrzik, mert merénylőtől félnek, akkor nagyon valószínűnek látszik a második felfétevéünk is. Mind a két felfétevé helytálló, csak éppen az eset szerb beállítását nem lehet elfogadni.

A szerbek pusztulása.

Bécs, szept. 22.

(Saját tudósítónktól.) A Südslavische Korrespondenz jelenti: A boszniai szerb határról egy ott harcoló tisztől a következő jelentést kaptuk:

— Tegnapelőtt hajnali félháromkor csapataink átkeltek a Drinán, hogy megkezdjék az előnyomulást Szerbia ellen. Tüzérségünk egy magaslaton helyezkedett el, és innen végignéztem az átkelést. A Drinát még sűrű köd borította, amikor csapataink az utazók által vert hidon keresztül megkezdtek az átvonulást. Egyszerre csak heves puskaharc kezdődött a tulsó parton, melybe hamarosan beleszolt a szerb tüzérség is, de minden eredmény nélkül, mert a nagy ködben nem lehetett célozni. A mikor a köd eloszlott, láttam, hogy csapataink teljesen kifejődött harcban állnak a szerb község felé. Tüzérségünk is munkához látott és valóságos srappnelláradatot zúdított a szerbekre és rommá lőtt egy kolostort, mely mögött ellenséges tüzérség foglalt állást. A szerbek rövid idő múltán futva menekültek a közeli hegyek közé. A szerb tüzérség is, melynek legénységét a mieink megtizedelték, sietve elmenekült, egy teljesen szétzúzott ágyut hagyva hátra. Délután öt órakor a szerb oldai az egész vonalon a mi birtokunkban volt s L. községet megszállt. Estére számos szerb falu lángokban állott és csapataink mindenfelé üldözték a menekülő ellenséget. A Drinán való átkelés elenyészően csekély emberáldozatot követelt tőlünk. Sok foglyot ejtettünk, köztük komitácsikat is.

Bulgária Oroszország ellen

A K. L. tudósítójának távirata.

Szófia, szeptember 21.

Egy bolgár röpirat adatok fölörölésével ismerteti Oroszország hitszegő és erőszakoskodó politikáját, az oroszok által inszonált politikai gyilkosságokat sorolja fel annak megállapításával, hogy a sarajevói merényletet is kétségtelenül az orosz diplomácia tudtával készítették elő. (M. E. S.)

Szerbia a végrőlás előtt.

A K. L. eredeti távirata. Szófia, szeptember 21.

Itteni lapok jelentik Nisből, hogy a szerb hadseregben a fegyelem teljesen meglazult. Több tüzérezred legénysége fellázadt és elpusztította saját ágyúit. Eddig négyezer koleracsotet konstataltak a szerb hadseregben. Naponként 2-300 ember esik áldozatúul a járványnak. Az állami bankokat Valjevóból, Gorni Milenovacból és Kragujevácból Nisbe vitették.

A francia kabinet válsága.

A K. L. eredeti távirata.

Páris, szeptember 22. — Rómán át.

Guesde szocialista miniszter azért akar lemondani, mert a francia munkásság körében egyre nagyobb az elégedetlenség a jelenlegi francia hadvezetés ellen. A mostani francia hadvezetés a szocialisták véleménye szerint nagyon szomoruan áll és az angol hadvezetéség egyre jobban fölülkerekedik. Guesde nagyon helytelenítette, hogy a minisztertanácsban Millerand nyilatkozataiban nem tartotta magát a tényekhez. Emiatt konfliktusok és heves jelenetek voltak a minisztertanácsban. Guesde lemondása elősegítené Poincarének azt a tervét, hogy teljesen nacionalista kabinetet alakítsion. A szocialisták így szabad kezet nyernének és elkezdenék a kormány nyílt támadását.

Poincaré-ék Londonban?

A K. L. eredeti távirata.

Milanó, szeptember 22.

A «N. T. H.» távirata. A Bordeauxban megjelenő francia lapok 17-iki számaikban valamennyien azt jelentették, hogy Poincaré elnök, Viviani miniszterelnök és a Párisból visszatért Briand kíséretében 20-án Londonba utazik. Az utazás céljára a jelentések azt állapították meg, hogy a francia köztársaság elnöke személyes tárgyalásokat fog folytatni. Arról, hogy Poincaré valóban elutazott-e Londonba, nem érkezett hír.

Szardára várják a döntést.

(A K. L. eredeti távirata.)

Genf, szeptember 22.

Bordeauxból jelentik: Néhány nap óta a francia lapok minden megjegyzés és szépígetés nélkül nyomatják le a francia hadvezetéség hivatalos jelentéseit. Általános az a felfogás Bordeauxban, hogy mind a két rész kifáradt a nagy küzdelemben és most szünetelnek a fegyverek. Azt hiszik, hogy döntő ütközet csak szardára várható.

Varsó felé.

Az oroszok föl akarják tartóztatni Hindenburg seregét.

A K. L. eredeti távirata. Berlin, szeptember 22.

A »Vossische Zeitung« közli a »Daily Mail« egyik híré, amely szerint Pétervárott rendkívül intézkedéseket tesznek, hogy Hindenburg tábornokot föltartóztatassák, aki 750.000 fónyi seregével már orosz területen áll és kész offenzívába lépve Varsó felé nyomulni, ez pedig arra kényszerítené Oroszországot, hogy Galiciában az osztrákok ellen operáló hadseregek tetemes részét Hindenburg ellen küldje.

Döntő német diadalok.

(A »Kecskeméti Lapok« eredeti távirata.)

Berlin, szeptember 22.

A nagy főhadiszállásról jelentik. A nagy vezérkar közli: Rheim körül vívott harcokban meghódítottuk Cracnelle városzerű magaslatot és előnyomulásunk közben az égő Rheims ellen elfoglaltuk Belcheny helységeit. Verduntól délre levő zárerődvonal ellen támadásunk sikeresen tullepte a keleti szélén levő Lope Lerrairt, amelyet a 6. francia hadtest védelmezett. Verdun északkeleti pontján az ellenesg kitorési kísérletet visszautasítottuk. Toul-tól északra tüzérségünk rajta ütött a táborozó francia csapatokon. Egyébként ma a francia harctéren nagyobb harcok nem fordultak elő. Belgiumban és keleten a helyzet változatlan.

A franciák nem tudnak kölcsönt szerezni.

(A K. L. tudósítójának távirata.)

Stockholm, szeptember 21.

A francia kölcsön terve Amerikában véglegesen megfeneklett, minek következtében Franciaország most Londonban kísérletzik.

A gall kakas

eszeveszetten kukorékol, de hiába, a győzelem hajnala csak nem akar reá virradni.

Ki emlékszik még a Rostand híres kakasára, a nevezetes Chanteclair-re? Ez a nemes állat meg volt róla győződve, hogy a nap azért kel fel, mert ő kukorékol. Nagy volt aztán a baromfiudvar csodálkozása, amikor egyszer a nap mégis felkelt anélkül, hogy a dicső kakas kukorékolna.

Igy járt most a francia baromfiudvar. Franciaország belelste magát abba, hogy ő a világ közepe, minden kultura kiinduló pontja, minden szellemi evolúció vezetője, a kultura csalhatatlan pápája, akinek szavára hasravágódik az egész világ. Azt hitte, hogy a kultura napja csak azért ragyog, mert ő kukorékol.

Most aztán az igazi kultura szent nevében ragadtak fegyvert az igazi kultur-nemzetek a kultura ellenségei ellen.

Franciaország gögös elbizakodásában a vad barbárságnak fogta pártját s azért meg is érdemli, hogy most ugy elpáholják, mint a kétfenekű dobót.

Most igenis leszámolunk a kultura ellenségeivel. Most végre csakugyan fel fog virradni az igazi kultura napja, de nem a gall kakas kukorékolása folytán.

Franciaország most ugy jár, mint a Rostand kakasa: az ő akarata ellenére kel fel a nap.

Most már utólag hiába kukorékol kétségbeesetten a híres »gloire« abszintjába mártott részeg csörével: a német sas rászap a részeg kakasra és utolsó tollait is kitépi.

A háború áldozatai hajdan és most.

Egy orvos összehasonlításai.

Küttner Hermann boroszói sebész, aki egész sor háboruban résztvett, nemrég terjedelmes tanulmányt közölt a »Deutsche Revue«-ben. Ebben megcáfolja azt a föltevést, mintha a mai háborúk véresebbek lennének a régieknél. A rendkívül véres Balkán háborukat ebből a szempontból nem veszi tebitetbe. Küttner adatait legutóbbi másfél évszázad alatt lefolytatott háborúkból meríti.

Frigyes császár háborúiban a sebesültek és halottak száma átlag 26 százalék, a Napoleon-i csatákban a küzdő seregek 22 százaléka volt a veszteség. Sokkal csekélyebbek voltak az 1866. és 1870-iki háborúk veszteségei. Igy Königrátnél az osztrák háború legvéresebb csatájában a megvert osztrák hadsereg vesztesége 16 százalék volt, míg 1860-ben a németek vesztesége csak Spichernnél és Vionvilleúul, a franciák vesztesége pedig a sedani kétségbeesett csatánál volt több 15 százaléknál. A bur

háborúban az angolok vesztesége átlag 12 százalék volt, a burok jóval kevesebb. Még az annyira véres orosz-japán háborúban, a Liaujang melletti csatát is beleszámítva, a veszteség nem lépte túl a 10-12 százalékos átlagot és csak a Sahanál és Mukden-nél vívott 12 napos csatában érte el a megvert oroszok veresége a 20 százalékot. Az osztrák-francia háborúban a Magentánál és Solferinonál vívott döntő ütközetekben a veszteség kerek 10 százalék volt.

Az a körülmény, hogy a veszteségek a tökéletesebb fegyverek ellenére általában csökkennek, sajtáságos módon akkor is kitünik, ha a sebesültek és a halottak abszolút számát vesszük. De még fölünőbb, ha ezeket a számokat a háborút viselő országok lakosságának számarányához hasonlítjuk.

Poroszországnak II. Frigyes császár idejében csak két és fél millió lakosa, Németországnak, a német-francia háború idején 46 millió lakosa volt. Mégis a poroszok például 1757. május 6-án Prágánál 12,000 embert veszítettek, a németek a Vionville melletti véres csatában 16,000 embert, Sedannál pedig csak 8,000-et.

A háborút viselő ország lakosságának számával összehasonlítva, még az orosz-japán háború nagy veszteségeinek a borzalma is csökken, mert Japán lakossága talán még Németországnál is nagyobb.

A sebesülések különféle fajtaí közül a legnagyobb gyakorlati jelentőségűek a gyalogság puskaölvéseitől okozott sérülések, mert a gyalogság mindig a legnagyobb tömege a harcoló seregeknek. Igy volt ez az 1866. és az 1870. háborúban is. Sajtáságos, hogy ezen semmit sem változtatott a tüzérség rendkívüli módon való fejlődése, mert megtanulták, hogy miképpen védekezzenek a modern ágyúkkal, ezekkel a hatalmas pusztító eszközökkel szemben. Küttner ezt a saját tapasztalatai alapján állítja. 1900. februárjában látta, amikor Cronje hadserege megadta magát Paardebergnél. Az angolok száz és száz ágyúból, köztük sok nehéz hajóágyúból, éjjel-nappal tonnaszámba szórták a vasat a burokra: Cronje táborában alig volt egyetlen négyyszögmetér terület, amelyen ne lehetett volna néhány szétpukkant angol löveget találni. És az eredmény? Talán minden angol áhol ágyura jutott egy-egy sebesült vagy halott, annak ellenére, hogy a tiznapos ostrom alatt minden 34 burra jutott egy angol ágyú. A burok a hatalmas ostrom félelmetes hatása alatt hamarosan annyira a földbe ásták magukat, valóságos földalatti város építettek, hogy sem a srappelnek, sem a gránátok, sem a gránátok, sem a lidditbombák nem érthattak nekik. Még ma is áll az a tétel, hogy minden egyes sebesültre vagy halottra jóval több kilótt fém jut, mint amennyi a saját sulya.

Lényegesen más a helyzet a polgárháborúban. A polgárháborúk az elképzelhető legvéresebb és leggyilkosabb háborúk és a nagy modern polgárháborúk egyetlen példája is borzalmas eredményeket szolgált. Az amerikai polgárháborúban a szövetséges seregek 33-40 százalékot veszítettek: a háború összes eredménye fél millió halott és két milló sebesült volt. A Gettysburgnál 1863. július 23-án vívott ütközetben az egyesült csapatok 34,000, a szövetségesek 55,000 embert veszítettek. Még borzalmasabb az arány a modern tengeri csatáknál. Ebben a tekintetben ugyan az újabb korban csak az orosz-japán háború példái állnak a rendelkezésünkre. A régi számokkal való összehasonlítás aligha lehetséges, mert a régebbi időkhez képest a harc módja nagyon is megváltozott. Manapság a tengeri csatáknál a legsulyosabb sebesülések aránytalanul nagy száma szorul a legrovidebb időben, a legszűkebb helyre. Puskaölvéstől eredő seb alig fordul elő. A legtöbb sebesülést a gránátok, a hajó vas- és faalkatrészeinek a szilánkjai okozzák. Rendkívül gyakoriak a többszörös sebesülések. Ezekhez járulnak azok a tipikus sebesülések, amelyeket égések és leforrázások okoznak; a mérges gáztól sokan elkabulnak és megfulladnak. Az ágyúk tüzelésének légnomása is sok bajt okoz. Gondoljuk csak meg, hogy a lissai tengeri csatát két óra alatt, a Cusuma

melletti hatalmas csatát pedig 37 perc alatt döntötték el. Az összelövődözött hajók föddelzetének állapotáról szemléltető képet ad a «Talbot» angol cirkáló parancsnoka, aki közvetlenül a Csemulpo előtt vívott halálos csata után szállt a «Varyag»-ra: a föddelzet olyan volt, mintha vasos borította volna. Szétszakgatott emberi fevortek, vérükben fetrengő, megcsonkított sebesültek között. De még borzalmasabbnak az állapotok, ha a hajó hamarosan kigyullad, amint ez a «Knyaz Szuvarov»-val, az «Oszlabaya»-val és az «Alexander»-rel történt.

Csataképek.

Az ellenség elé.

Az első este az ellenség előtt. Kihirdettük, hogy este 8 órától kezdve a lakosság közül senkinek nem szabad a házon kívül tartózkodni. Minden ablakba lámpát kellett tenni, nehogy a sötétség előkészítse a netalán előkészített támadást. A község összes utcáinak végein Kantonirungs-Wache-k vigyáztak arra, hogy irásos engedelem nélkül senkise léphessen a községbe vagy azt el ne hagyassa: künn a Száva-parton pedig a Feldwache-k ügyelték a szerb partot.

Késő éjszaka volt, amikor a főhadnaggyal lementem a Száva-partra, hogy megnézzük a mi századunkból felállított Feldwache-t. Szép tiszta éjszaka. A teli hold világította be Sabácot. A házak fehér falai visszaverték a holdsugarakat és a parton hosszú, lomha, sötét testek ágaskodtak: szerb pontonok, amelyeket valószínűleg átkelési célra tartogattak a szerbek.

A tájra ráboruló néma csönd elnyelte azt a kis zörejt, amelyet a fegyverek csörrenése okozott. Elhelyezkedtek a Feldwache-k és a Száva kanyarulatán végig magyar bakák fegyverei villantak meg. Egyszerre csak egészen nyugaton a Feldwache Nr. 1. megkezdte a tüzelést. Eldördül az első fegyver és azután ropog a többi. Körülnézek, hogy miért mindez? Egy sötét csónak uszik lefelé a Száván. Tovább ropognak a fegyverek és most már a szerb parti őrség is beleszól a harcba, de ennek golyói éles süvítés után hangos csobbanással vágódnak be a Szávába. A csónak megbillen, valami hosszú test fordul a vízbe és a faalkotmány félig vízbemerülve uszik tovább.

A mi fegyvereink még ropognak és csak egy negyed óra múlva derül ki, hogy lövéseinkre a másik oldalról csak a visszhang válaszol.

Lassan megvirrad. A tiszték biztatják a legényeket, hogy pihenjenek; szabad aludni, de senki sem reflektál erre a kedvezményre. Lesik a felkelő napot, amely majd megvilágítja a tulsó partot. Türelmetlenül várják ezt a pillanatot, hogy végre egy eleven szerbet láthassanak.

Ott ültem egy kórakás mellett és távcsővel kémleltem a szerb partot. Körém tódultak a legények és élénken faggattak, mondjam el, hogy mit csinálnak a «rácok». Mondom nekik, hogy szekereken szállítanak valamit.

— Hát miért hagyjuk? — kérdi az egyik legény.

— Gyerünk át! — mondja a másik. És amikor megmagyarázom nekik, hogy erre még várunk kell, az egyik legény dühösen ránt az »Überschwung«-ján:

— Ha nem visznek — mondja — átszussuk a Szávát! Az átkelési parancsra azonban még várni kellett. Ezek a mi részünkről a lázas türelmetlenség órái voltak.

A legkülönbözőbb tervek merültek föl nemcsak a legénység, hanem a tisztakar körében is. Természetesen minden tervnek a célja: Sabác bírása volt. Ez a mi egy zászlóaljunk a legvakmerőbb feladatokra is készen állott. Itt történt meg, hogy amikor az őrnagy a tisztai étkezőben azt a kérdést intézte a tisztikarhoz, hogy ki hajlandó egy kis Nachrichten-patrollal átkelni és kikémlelni a szerb hadállásokat, — minden tiszt jelentkezett. Olyan nagy volt a vetélkedés, hogy sorsot kellett húzni. A sors egy fiatal hadnagyra esett. Most még a patrull legénységének az összehállítása volt hátra. A századoknál ugyanaz a tülekedés, ami az előbb a tisztéknél. Végre a századok között is a

sorsshuzás döntött és az egyik század három első sorát jelölték ki, mert az egyéni képesség szerint való válogatás esetén felindultak volna a mellőzöttek.

Tény, hogy a legények lázasan keresték az ellenséggel való találkozást. Egy mitrovicai kereskedő eljött a zászlóaljparancsnokunkhoz és elpanaszolta, hogy ő Hrtkovi községgel szemben egy kis szigetet bérelt a szerbektől. Ezen a szigeten állandóan több ökrét tartotta hizlalásra. Amikor beállt a hadiállapot, szerb támadástól tartva, megszökött a szigetről és amikor többmagával kompon a marhákért ment, a szerbek lövésekkel feleltek a tulsó parttól. Az tehát a kérése, hogy hozzuk el a marhát, szám szerint hét darabot. Szívesen odaajándékoz a zászlóaljnak két szép hizott ökröt, süssük meg és hogy a torkok ne maradjanak szárazon, ad még borra is két-száz koronát.

Egy fél század vállalkozott a nehéz feladatra. Egy szakasz kompra ült, a másik szakasz pedig a Száva kanyarulatánál vette célba a tulsó parton levő szerb tábor. A szerbek észrevették a kompot és tüzelni kezdtek. Néhány vakmerőbb szerb lovas már bele is gázolt a vízbe, hogy átúszasson a szigetre. A mi legényeink csak erre vártak. Ropogni kezdtek a fegyverek és a lovakon megingott egy-egy szerb lovas, átkarolta még egyszer a ló nyakát, azután fordult be a Szávába. *Persian Adam.*

A háború humora.

Mikor még a szerb is ember. — Találós mese. Fízet a baka. — Salamoni határozat.

Mikor még a szerb is ember. Minden háborús epizód közt a legkedvesebb és a kis történet, ha nem egészen új is. A kis szerbián gyerekről szól, akit a magyar baka úgy pólyástól a karjára kap Sabácra és cipel magával a táborba. A többiek nevetik, ahogy babusgatja a nyolc hónapos hadifogyót.

— Jobb volna azt a falhoz vágni, hé! — incselkednek vele. — Avval is kevesebb lenne a cudar férgé.

— Nono, — csendesíti őket az anygalbörös dajka, — mit jár kendtöknek a szája? Hiszen mikor illen kicsi, akkor még a szerb is embör.

Még egy háborús tréfa. Lehetne találós mese is. Feladatuk a kérdés:

— Találjátok ki, melyik államban van a legtöbb katona?

— Oroszországban!
— Németországban!
— Ha Szibériát is számítjuk, feltétlenül Oroszországban.

A kérdés feltevője tagadólag rázza fejét.
— Nem igaz! Franciaországban van a legtöbb katona. Ott van az egész francia hadsereg és benn van a német hadsereg is.

Fízet a baka. Katonáinknak szigorúan megtiltották feljebbvalóik a zsákmányolást. Nem szabad semmit sem ingyen elvinni. Ezt a parancsot kapta meg még a privádnér is. Egy orosz falun keresztül haladva a századot vezető tiszt elé visznek a katonáink két hizott malacot.

— Megfizették-e? — ez volt az első szava a hadnagynak.

— Meg, hadnagy ur!

— Kinek?

— Nem volt ott senki, hát ott hagytuk a pénzt a házbán.

— No és mennyit fizettek érte?

— Jelentem alásán hadnagy ur, egyértégyért négy krajcárt.

Salamoni határozat. A rémhírek terjesztése ellen tett erőles intézkedéssel az egyik szomszédos község érdemes bírāja dicsekedhetik elősnek.

Kidoboltatta a faluban, hogy: »Ha 3 asszony összeáll beszélgetni, lecsuktatja őket.« Intézkedését egyszerű és tiszta logikával indokolta meg. A mai világban három asszony együtt nem beszélhet másról, mint a háborúról, ha pedig arról beszélgetnek, bizonyos, hogy éppen elég okot szolgáltatnak a lecsukásra, amennyit sopánkodnak.

Telefon 141 **NAPI HIREK.** Telefon 141

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1914. év, szept. hó 23., szerda. — Róm. kath.: Ljusz pp. vt., Tekla. — Protestáns: Tekla. — Görög-orosz: 1914. év, szeptember hó 10., Menodóra. — Izraelita: 5675 év, Thisri 3., Gedaljah böjt. — Napkelte 5 óra 47 perc. — Napnyugta 6 óra 57 perc. — Naphossza 12 óra 10 perc. — Holdkelte 10 óra 42 perc, délelőtt. — Holdnyugta 7 óra 13 perc, este. — Első negyed 26-án 1 óra 3 perc, délután.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Változékony, hűvös, helyenként csapadék.

Négy fillért

adott egy szegény munkásember a sebesült katonáknak. Úgy történt az eset, hogy sebesültek utaztak át a vasuton. A csupa szívemberek elhalmozták őket minden jóval. Étel, ital, gyümölcs, tea, cigaretta minden bőven jutott nekik. Aki nem vitt élelmiszert, pénzt adott, hogy azon vásároljanak ennivalót. Könyes szemmel nézi mindezt egy szegény munkásember. Összetartja minden zsebé, akönyy egyszerre örömkönyny lesz. Nincs több, vitéz testvérem — mondja egyik katonának — de ezt a négy fillért jószívvel adom.

Nem tudjuk ennek a derék hazafinak a nevét, pedig megérdemelné, hogy vastag betűvel nyomtassuk ki.

A névtelen nagy lélek méltó társa a bibliai szegény asszonynak, aki szintén az utolsó két fillérjét adta a jótékonyág oltárára. Erről az asszonyról pedig azt mondotta az Údvözítő, hogy sokkal többet adott, mint a dús gazdagok, akik a feleslegesükből jótékonykodnak.

A társadalmi kispénzü emberei kivétel nélkül a jótékonyág apostolai. Pár fillérjük, kis darab kenyérük a szegények filléréje, a sebesült hősök kenyere. A golyófurta seb az ő sebük. A vérző szív az ő szívük, a hulló köny az ő könyük.

A dús gazdagok, a nagy tőkésék is megnyitották erszényüket. Tőlük az aranyak hullottak, az ezrek és a százezrek, amelyek csakhamar milliókká növekedtek. Mégis azt kell mondanunk, hogy ezekért a négy fillérékért nagyobb a jutalom, ezek a fillérek jobban belemarkolnak az érző szívébe. Valami szépet, valami nagyot szeretnének irni ezekről az emberekről, a fájdalom és öröm könye azonban most elmossa írásomat.

— **A „Vöröskereszt”** elnöksége hálas köszönettel vette tudomásul, hogy Lincz Jenő ur november havában az egyesület nemes céljaira teljesen önálló, egész estét programmal, hangversenyt rendez. Minden dicséretnél fényesebben beszél azon nemes eszme, melynek megvalósítása alkalmat nyújt vérosnak közönségének Lincz Jenő országos híru zongora művésznök előadását élvezni és ezzel kapcsolatosan sebesült katonáink szenvedésén enyhíteni a segítő! A »Vereskereszt« nemes céljainak ily nagymérvű támogatását teljes mértékben magáévá teszi és annak idején lelkesen fogja a város egész közönségét meghívni, hogy a nagy művészi élvezet mellett, amit Lincz Jenő fényes tehetsége hallgatónak nyújt, a legnemesebb kötelességnek is eleget teshessünk.

— **Az igazoló választmány ülése.** A virilisek listáját összeállító igazoló választmány október hó 2-án délután 3 órakor ülést tart.

— **Dr. Feldmeier Géza orvos** rendelését — a mai napon — újból megkezdte.

— **A kórházak berendezése.** A miniszterelnökség sajtóosztálya mai nap a következő értesítést adta ki: A kórházak felállítására, valamint berendezési tárgyakra stb. a vonatkozó felajánlások a testületek és magánosok nemes áldozatkészsége folytán oly nagy arányban érkeznek, hogy a felajánlások elintézése, a tárgyak átvétele stb. a dolgot természeténél fogva késedelmet szenved, amely körülményre az ajánlattevők figyelme ezuton felhivatik.

— **Olvasni valók a sebesülteknek.** A belügyminiszter mai napon rendeletet adott ki az összes állami, vármegyei és városi (községi) tisztviselőkhöz, melyben a patronage egyesületek szövetségének felkérésére folytatja őket, hogy a sebesült harcoshok szórakoztatása érdekében a már előlvasott hírlapjaikat és folyóirataikat bocssássák a sebesültek rendelkezésére.

— **Adományok a Kada Gyermekek Otthon részére.** Szántó Kálmán 10 K, N. N. 2 K, Fuchs Samu 50 K, özv. Szeles Györgyné 10 K, dr. Tassy Józsefné 3 kiló hus, 50 drb péksütemény és ruhanemű, P. Kiss István 1 véka burgonya, 8 kiló liszt, 5 kiló bab, Gyenes Bertalan 50 kiló bab, fél öl fa, 2 zsák burgonya, Fleissmann Gáborné 10 liter tej, 3 kiló rizs, N. N. 10 liter tej, Sági Mihályné 1 kosár szilva, 2 kiló liszt, 2 kiló cukor, Kovács Jenőné és Perl Ferencné 5 kiló zsirnák való szalonna, Katona Jánosné (Helvécia) ruhanemű, játék, Cserei Vilmosné ruhanemű, zöldsejféle, özv. Wagner Andrásné ruhanemű, Lovas Böske ruhanemű, Bárkány Adólf ruhanemű, Kecskeméti Leszámitoló Bank 1 kocsi aima, Keresztes Ferencné 2 kosár szilva, özv. Farkas Pálné 2 kiló szappan, 1 kenyér, özv. Hevesi Károlyné 1 kosár paradicsom, 6 kiló bab, Pittner János, Nyul Imre 1—1 kiló hus, Kiss József, Gicci József, Buzsik István, Tasi Antal fél-fél kiló hus, özv. Baracsi Jánosné, Csorba Pál, Borbély István negyed-negyed kiló hus.

— **Kérelem.** Kérjük mindazokat, akiknek tiszta flanel, szövet, ruhadarabjuk van, sziveskedjenek azokat a női ipariszkolába küldeni, ahol papucsot készítenek belőlük a sebesült katonák részére.

— **Sebesültek megvendéglése.** A kegyesrendi főgimnáziumban fekvő sebesültek között Nagy Károlyne vasárnap délután 80 turós lepényt osztott ki. E helyen is tolmácsoljuk a sebesült katonák hálás köszönetét. — Az első kerületi iskolában Kemény Józsefné a nehezebb betegeknek ebédet adott. Ugyanezen iskolában fekvő sebesültek részére adakoztak: Váradi Pálné 4 párna, 2 ing, 3 huzat és uszonna, Lupersbách Hedvig 2 ing és uszonnák, Kemény Józsefné uszonna, özv. Joó Sándorné két párna, 4 huzat, N. N. szivar és cigaretta. Mindez adományokat köszönettel nyugtazzuk.

— **Az Önkéntes Tűzoltócsapat** tagjai részére a tűzoltóparancsnok folyó hó 25-én, pénteken este 8-tól 10-ig, a rendőrskola helyiségében elméleti oktatást tart a mozgókép- és színház-szolgálat mikénti teljesítéséről. Az előadásban való pontos megjelölés annyival inkább kívánatos, mivel a mozgóképhezi és színházi szolgálatra a csapatnak csakis azon tagjai fognak beosztatni, kik ezekre vonatkozólag oktatásban részesültek.

— **Adomány.** Spiller Dávid elhalálozása alkalmából dr. Holczer Zsigmondné koszorúmegváltás címén 10 koronát küldött szerkesztőségünkbe a helybeli Vörös Kereszt Egyesület részére. Az összeget köszönettel nyugtazzuk s rendeltetési helyére juttatjuk.

Emlékeztető.

Adományokat elfogadnak:

a) **Vörös Kereszt részére:** Gerber Ferenc takarékpénztári és egyleti pénztáros, továbbá dr. Horváth Mihály és dr. Joó Gyula alelnökök.

b) **Itthon maradt családtagok részére:** Polgármesteri hivatal.

c) **Kada Elek Gyermekekotthon részére:** dr. Fodor Jenőné elnök.

d) **Féhereműek** a női pariskola László Károly-utca.

e) **Ócska cipőket papucsok** Kulcsár Sándor cipészmeister Lutheránus-bazár.

f) **Hírlapokat és könyveket** a piactéri ládába.

g) **Téli hősapkák, karvédők, melegítők stb. készítése** a Protestáns- és róm. kath. egyetlek helyiségeiben.

h) **Élelmickek a sebesültek részére bejelentendők** Katona József-gyógyszerésznél Csongrádi-u. 20. szám.

— **Magántanulók tanítását elemi-, polgári- és tanítónőképző iskolákra elfogadja Kovács Ella okl. tanítónő, Nagykőrösi-utca 40. szám.**

Német órákat

könnyen felfogható módszerrel adok. Cim a kiadóhivatalban.

Anyakönyvi kivonat.

Szeptember 22.

Születések: Asztalos Mária Magdolna rk., Cseh Jolán rk., Bardt Franciska Aranka rk., Antal Erzsébet rk., Bende Erzsébet rk., Kelemen Eszter ref., Mezei László rk., Danics Mária rk., Krajner Jenő rk., Bözsik Lajos József rk., Molnár Erzsébet rk., Borics Erzsébet rk., Rédei Gyula rk., Csernák Imre rk., Tóth Sándor ref., Juth János rk., Kapás Ilona rk., Hegedűs Pál rk.

Halálozások: Nagy Rozália rk. 1 hónapos, V. Kovács Sándor rk. 3 hónapos, Dózsa Magdolna rk. 2 hónapos, Nemoda Mária rk. 1 éves, Pácsa István rk. 39 éves, Tar István ref. 13 éves, Pulai István rk. 1 éves, Spiller Dávid izr. 61 éves, Kara Mihályné ref. 40 éves.

Házasságot kötöttek: Szabó Imre és Veréb Erzsébet rk. Kovács János és Bede Rozália rk. Csámpai Kálmán és Kovács Katalin rk. Nagy Sándor és Káposztal Mária rk. Szlota János és Szegedi Anna rk.

Piaci árjegyzék.

	Szeptember 22.
Tiszta buza 100 kg	30— 31 40
Kétszer búza	25— 26—
Rozs	21— 22—
Árpa	16— 16 80
Krumpli	4:20 4:40
Széna	9— 9:70
Szalma	3— 3:50

Baromfi-piac.

	Szeptember 22.
Idei hizott lud 1 kg.	1:40 1:44
Idei sovány lud párja	7— 9—
Hizott kacsa párja	4:60 6—
Sovány kacsa párja	4:40 5—
Pulyka párja	6— 6:50
Tyúk párja	4— 4:20
Csirke párja	2:20 3—
Tojás 100 drb	7— 8—

Gyümölcs-piac.

	Szeptember 22.
Őszi aszaló 1 kg.	—08 —10
Faj almák 1 kg.	—24 —30
Birsek 1 kg.	—20 —24
Őszi barack 1 kg.	—20 —26
Dió 1 kg.	—70 —80
Szőlő 1 kg.	—40 —44

A gazdaközöniséget ezúton tisztelettel értesitem, hogy a **mütrágya megérkezett,**

kik nálam előjegyeztették, azoknak kiszolgáltatom. Ajánlom kintinó zombolyai lisztjeimet, azok kivül tengerit, árpát, zabot, korpat, naponként frissen örölt dárát, a legjutányosabb árakon. — Egy budapesti cég megbízásából, azonnali belépésre keresek egy agilis fiatal fűszeres segéjét. Telefon 122. Tisztelettel: Telefon 122. **Dénes Gábor** terménykereskedő.

Eladó alma és szőlő.

Terméséből 30-40 métermázsa csemege szőlő és nagymennyiségű alj- és szín fajalma eladó. Értekezhetni a tulajdonossal: **dr. Magyar József ügyvéd**, Batthyány-utca 5. szám alatt. 10602

Kiadó lakás.

Nagykőrösi-utca 25-ik számú házamnál 3 szobás emeleti lakás mellékhelyiségekkel folyó év november hó 1-től, esetleg azonnal is kiadó és elfoglalható. Értekezhetni az üvegereskedésben. — Ugyanott 270 hektó 1913. évi rizling bor eladó. **Réthey Ferencz.** 10672

Ügyes varróleány

azonnal fölvetetik

10671

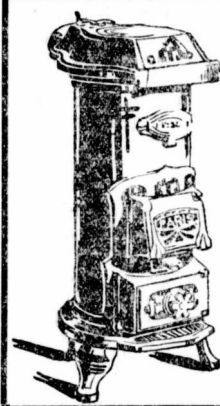
III. kerület, Kölcsey-utca 21. szám.

Fűszerüzlet-berendezés

majdnem új, igen csinos kivitelű, igen olcsón eladó. Értekezhetni ugyanott **Nagy István** szabó-mesternél, Lajosmizsén, Főút 82. szám alatt. 10670

BOGOVICS JÓZSEF

gyorsmelegítő-, eserépkályha- és takaréktűzhelykészítő Kecskeméten, IV., Kaszap-utca 12. Sajtá ház.

Tisztelettel tudatom a n. é. közöniséget, hogy Koeh Jenő budapesti vaskályhagyáros úrtól a helybeli képviselőtet

megkaptam. - Raktáron tartok eredeti Meidinger és folyton égő kályhákat minden színben és nagyságban, jutányos áron. Meidinger kályhákészek, folyton égő kályha-éam, betétek kaphatók. Horgonyozott Fortuna kémményoldót, ami minden kéményt megjavít a füst visszaverésétől, olcsón kaphatók. - Szives pártfogást kérve, tisztelettel

Bogovics József

Olcsó lakás.

Két szoba mellékhelyiségekkel a Szeszgyár mellett kiadó. Bővebb felvilágosítást ad **Nyirády László** kereskedő. 10613

Kiadó legelő.

Pusztaszentkirályon, közvetlen a Kéteplom mellett, **75 nagyhöld elsőrendű kaszálónak legelője beszorulásig kiadó.** Ugyanott 5 öl kintinó árpaszalma is eladó. Bővebbet **Witz Antal** tulajdonosnál, Arany János (Budai)-utca. 10636

Kiadó lakás.

Klapka-utca 28-ik szám alatt **egy udvari 3 szobás, mellékhelyiségekkel, villanyvilágítással és egy udvari egy szoba, konyha, éléskamrából álló lakás november 1-re kiadó.** Egy utcai butorozott külön bejáratos szoba azonnal kiadó. Tudakozódhatni **Neu Simon és Társa** festéktűzletében, Rakóczi-ut. 10654

320 csomó árpának szalmája és polyvája olcsón eladó Molnár József városi kórházgondnoknál. 10668

Természetes, szénsavas savanyúvíz a mohai

ÁGNES

fórrás. Legjobb asztali és üdítő ital. Kintinó

szolgáltatot tesz az emésztési zavaroknál.

Járványkor praservatív gyógyszernek bizonyult.

Legfrissebb töltésben kapható:

NYIRÁDY LÁSZLÓ

■ fűszer- és csemege-kereskedésében. ■